

O'QISH SAVODXONLIGI DARSLARINI TASHKIL ETISH USULLARI

Xoldorova Guljaxon

Qo'qon universiteti talabasi

Annotatsiya. Maqlada o'qish savodxonligi darslarini samarali tashkil etishning turli strategiya va usullari haqida umumiy ma'lumot berilgan. U o'quvchilarning turli ehtiyojlarini qondirish uchun rejalashtirish, tashkil etish va tabaqa lashtirilgan ta'limning muhimligini ta'kidlaydi. Maqlada o'qish savodxonligi darslarini tashkil etishning bir qancha asosiy jihatlari yoritilgan. Samarali o'qish savodxonligi darslarini tashkil etish qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish, tegishli materiallarni tanlash, turli xil o'qitish usullarini qo'llash, o'qitishni farqlash, texnologiyadan foydalanish, aniq taxminlarni belgilash va o'quvchilar taraqqiyotini muntazam ravishda baholashni o'z ichiga olgan kompleks yondashuvni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: O'qish savodxonligi, darsni tashkil etish, o'qitish usullari, differentsial ko'rsatma, o'qishni tushunish, ishtirok etish, motivatsiya, texnologiya integratsiyasi, baholash, o'quv muhiti.

Аннотация. В статье представлены общие сведения о различных стратегиях и методах эффективной организации занятий по грамотности чтения. Он подчеркивает важность планирования, организации и дифференцированного обучения для удовлетворения разнообразных потребностей учащихся. В статье рассматриваются несколько ключевых аспектов организации занятий по читательской грамотности. Разработка эффективных уроков грамотности чтения включает в себя создание благоприятной среды обучения, выбор подходящих материалов, использование различных методов обучения, дифференцированное обучение, использование технологий, установление четких ожиданий и регулярный мониторинг успеваемости учащихся. Это предполагает комплексный подход, включающий оценку.

Ключевые слова: Читательская грамотность, планирование уроков, методы обучения, дифференцированное обучение, понимание прочитанного, вовлеченность, мотивация, интеграция технологий, оценка, среда обучения.

Abstract. The article provides general information about various strategies and methods of effectively organizing reading literacy classes. It emphasizes the importance of planning, organizing, and differentiated instruction to meet the diverse needs of students. The article covers several key aspects of organizing reading literacy classes. Designing effective reading literacy lessons involves creating a supportive learning environment, selecting appropriate materials, using a variety of teaching methods, differentiating instruction, using technology, setting clear expectations, and

regularly monitoring student progress. It involves a comprehensive approach that includes assessment.

Keywords: Reading literacy, lesson planning, teaching methods, differentiated instruction, reading comprehension, engagement, motivation, technology integration, assessment, learning environment.

Ta'lim sohasida o'qish savodxonligi odamlarga axborot olamida sayohat qilish, turli nuqtai nazarlar bilan shug'ullanish va bilimlarini kengaytirish imkonini beradigan asosiy mahoratdir. Ushbu ko'nikmani rivojlantirish talabalarga so'zlarni dekodlashni o'rgatishdan tashqari samarali ta'limni talab qiladi. Bu o'qishga bo'lgan muhabbatni uyg'otadigan, tushunishni kuchaytiradigan va tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiradigan yaxlit yondashuvni talab qiladi.

O'qish savodxonligi darslarini samarali tashkil etish bu maqsadlarga erishishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu maqola darsni tashkil etishning nozik jihatlarini o'rganadi, o'qituvchilar uchun qiziqarli va ta'sirli o'rganish tajribasini yaratish uchun keng qamrovli qo'llanma beradi. U qulay ta'lim muhitini yaratishdan tortib, tabaqalashtirilgan ta'limni qo'llashgacha bo'lgan bir qator strategiyalarni o'rganadi, barcha talabalar, ularning o'qish darajasidan qat'i nazar, mukammal bo'lish imkoniyatiga ega bo'lishini ta'minlaydi.

Darsni tashkil etishda ko'p qirrali yondashuvni qo'llagan holda, o'qituvchilar o'qish savodxonligi bo'yicha ko'rsatmalarini oddiy vazifadan kashfiyot va intellektual o'sishning transformatsion sayohatiga aylantirishi mumkin.

O'qish savodxonligi darslarini tashkil etishning bir qancha asosiy jihatlari mavjud:

Qulay o'quv muhitini yaratish: faollik, motivatsiya va o'qishga ijobiy munosabatni uyg'otadigan sinf muhitini yaratish samarali o'rganish uchun juda muhimdir.

Tegishli o'qish materiallarini tanlash: O'quvchilarning qiziqishlari, o'qish darajalari va o'quv maqsadlariga mos keladigan matnlarni tanlash ularning faolligini saqlab qolish va tushunishni rivojlantirish uchun muhimdir.

Turli xil o'qitish usullarini o'z ichiga olish: Ovozli o'qish mashg'ulotlari, boshqariladigan o'qish, mustaqil o'qish va sherik o'qish kabi bir qator ta'lim usullarini qo'llash o'quvchilarning turli xil ta'lim uslublariga duchor bo'lishini ta'minlaydi va ularning faolligini maksimal darajada oshiradi.

Differentsial ta'lim berish: Har bir quvchining individual ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitishni moslashtirish, ularning o'qish qobiliyatining turli darajalarini hal qilish va barcha o'quvchilarning muvaffaqiyatga erishish imkoniyatini ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega.

Texnologiyadan samarali foydalanish: Interfaol doskalar, ta’lim ilovalari va onlayn resurslar kabi texnologiya vositalarini integratsiyalash faoliyati oshirishi, shaxsiylashtirilgan ta’lim tajribasini taqdim etishi va an’anaviy o‘qitish usullarini to‘ldirishi mumkin.

Aniq taxminlar va tartiblarni o‘rnatish: o‘qish darslarida xatti-harakatlar, ishtiroy etish va jalg qilish uchun aniq taxminlarni belgilash tuzilgan va yo‘naltirilgan o‘quv muhitini saqlashga yordam beradi.

O‘quvchilar taraqqiyotini muntazam ravishda baholash: Kuzatishlar, norasmiy muhokamalar va formativ baholashlar kabi doimiy baholash strategiyalarini amalga oshirish o‘qituvchilarga o‘quvchilarning taraqqiyotini kuzatish va keyingi ta’lim yoki qo‘llab-quvvatlash sohalarini aniqlash imkonini beradi.

O‘qish savodxonligi darslarini samarali tashkil etishni puxta rejalashtirish, puxta o‘ylash va doimiy mulohaza yuritishni talab qiladigan murakkab vazifadir. Qo‘llab-quvvatlovchi o‘quv muhitini yaratish, mos materiallarni tanlash, turli xil o‘qitish usullarini qo‘llash, ta’limni farqlash, texnologiyadan foydalanish, aniq taxminlarni o‘rnatish va o‘quvchilarning taraqqiyotini muntazam ravishda baholash kombinatsiyasi orqali o‘qituvchilar o‘qishga chuqur muhabbat uyg‘otishi, tushunishni kuchaytirishi va tanqidiy fikrlashni rivojlantirishi mumkin.

Darsni tashkil etishda kompleks yondashuvni qo‘llagan holda, o‘qituvchilar bilim me’moriga aylanadi, talabalarni adabiy izlanish va intellektual o‘sish sayohatiga yo‘naltiradi. Talabalar adabiyotning keng olamida sayohat qilar ekan, ular turli nuqtai nazarlar bilan shug‘ullanish qobiliyatini rivojlantiradilar, dunyo haqidagi tushunchalarini kengaytiradi.

O‘qish savodxonligi darslarini qiziqarli va ta’sirli o‘tkazish uchun samarali tashkil etish juda muhimdir. Darsni rejalashtirish, sinfni boshqarish va resurslarni taqsimlashda yaxshi tuzilgan yondashuvni qo‘llash orqali o‘qituvchilar o‘quvchilarning o‘qishni tushunish, so‘z boyligini rivojlantirish va umumiyy savodxonlik ko‘nikmalarini rivojlantiradigan qulay o‘quv muhitini yaratishi mumkin. Maqolada bayon etilgan strategiyalar o‘qish savodxonligi darslarini tashkil etish, o‘qituvchilarga o‘qishga mehr uyg‘otish va o‘quvchilarni mohir kitobxon bo‘lishlari uchun zarur vositalar bilan jihozlash uchun keng qamrovli asos yaratadi. O‘qish savodxonligi bo‘yicha ko‘rsatmalarni ishlab chiqish ehtiyyotkorlik bilan tashkil etish va rejalashtirishni talab qiladi. Yuqoridagi muhokama qilingan strategiyalarini amalga oshirish orqali o‘qituvchilar o‘quvchilarning o‘qishni tushunish va umumiyy savodxonlik ko‘nikmalarini rivojlantiradigan tuzilgan va qiziqarli o‘quv muhitini yaratishi mumkin. Muvaffaqiyatli o‘qishni o‘rgatishning kaliti o‘qitish usullarini o‘quvchilarning shaxsiy ehtiyojlari va qiziqishlariga moslashtirish, shu bilan birga turli xil qiziqarli faoliyat va resurslarni o‘z ichiga olishdir. O‘quvchiga o‘qish, mashq qilish va o‘qish ko‘nikmalarini qo‘llash uchun keng imkoniyatlarni taqdim etish orqali

o‘qituvchilar ularga ishonchli va malakali kitobxon bo‘lishlari mumkin. Samarali o‘qishni o‘rgatish doimiy moslashish va takomillashtirishni talab qiladigan doimiy jarayondir. Mavjud tadqiqotlar va ilg‘or tajribalar haqida xabardor bo‘lish orqali o‘qituvchilar o‘zlarining ta’lim usullarini takomillashtirishlari va o‘quvchilariga iloji boricha samarali o‘qish yo‘riqnomalarini olishlarini ta’minlashlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Gadjev A. Metodika prepodavaniya azerbaydjanskoy literatury. Baku, «Prosveshchenie», 2003, 320 str.
2. Gadjev A. Metodika prepodavaniya azerbaydjanskoy literatury. Baku, «Prosveshchenie», 2003, 320 str.
3. Gadjeva G. Vozmojnosti primeneniya IKT v uchebnom protsesse. // Uchebnyy reja. Baku, 2015 yil, №1. 4, s. 60-61
4. Gasanli B. Metodika prepodavaniya adabiyoti. Boku, 2014 yil.
5. SI Jumanova, G Mullaboyeva. Bolalarni maktab ta’limiga tayyorlashda Sharq va G‘arb allomalarining qarashlaridan foydalanish Educational Research in Universal Sciences 2 (14), 445-451
6. SI Jumanova, D Asqarova.(2023). Maktabgacha ta’limda tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarining kreativ fikrlashini o‘stirishda stem ta’limining o‘rni Educational Research in Universal Sciences 2 (15), 377-381
7. Jumanova , S. (2023). AUTUMN MOTIF IN THE POETRY OF USMAN AZIM. Scientific Journal of the Fergana State University, 28(2), 29.
8. Jumanova, S. (2022). Landscape in Usmon Azim" Bakhshiyona". EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 2(4), 169-172.
9. Ikromjonovna, J. S. (2023). BOSHLANG‘ICH SINFLARGA TA’LIM BERISH JARAYONIDA ZAMONAVIY METOD VA VOSITALARNING AHAMIYATI. QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 581-583.
10. Ikromjonovna, J. S. (2023). UMUMIY O’RTA TA’LIM MAKTABLARIDA JORIY ETILGAN YANGI DARSLIKLARNING AFZALLIK JIHATLARI. QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 661-663.
11. Shahnoza, I., & Ikromjonovna, J. S. (2023). Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining dunyoqarashini shakllantirishda ertaklarning o‘rni. Qo‘qon universiteti xabarnomasi, 806-808.
12. <https://prezi.com/p/ef9k22dhcxyk/badiiy-asar-tahlili/>